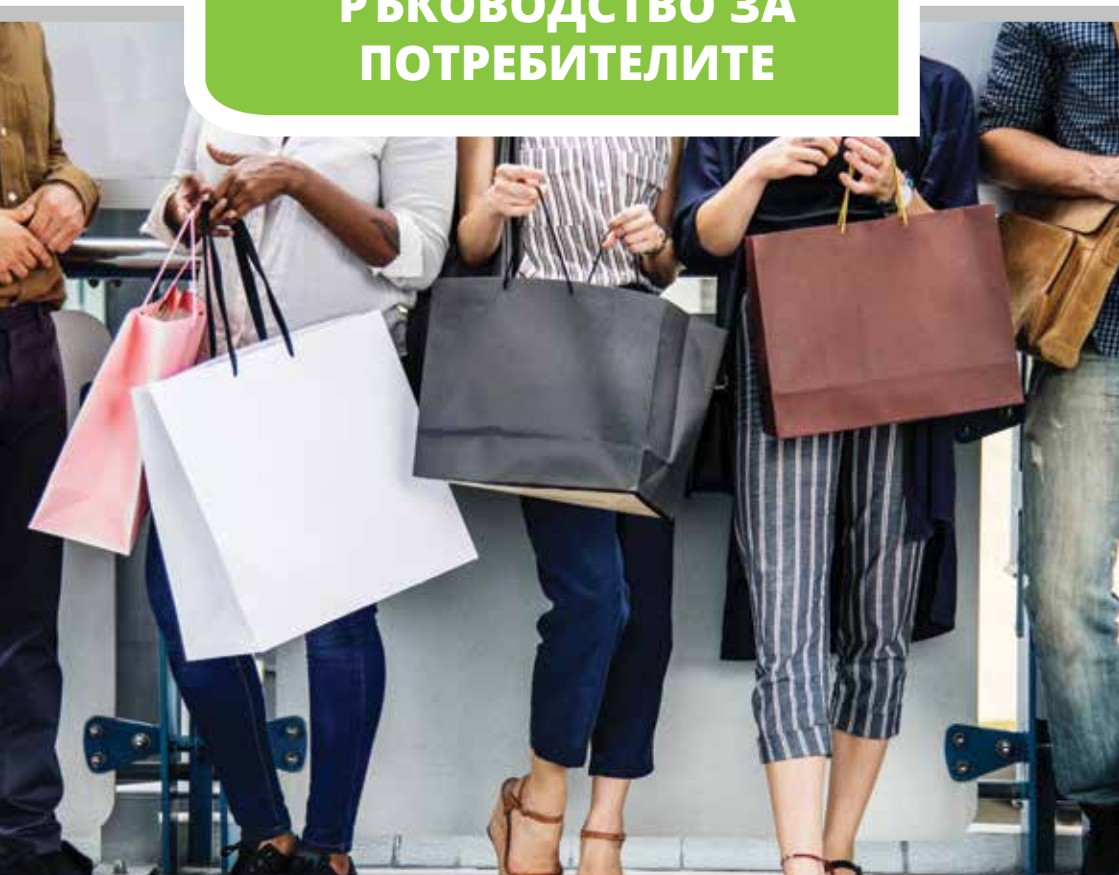


# ЕВРОПЕЙСКА ПРОЦЕДУРА ЗА ИСКОВЕ С МАЛЪК МАТЕРИАЛЕН ИНТЕРЕС

## РЪКОВОДСТВО ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ



Съфинансиран от  
Европейския съюз




Помощ и съвети за  
потребителите  
в Европа



Европейски потребителски център България

# ЕВРОПЕЙСКИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНТЪР



Целта на това ръководство е да даде информация как да подадете иск чрез процедурата за искове с малък материален интерес

Ако всички опити да разрешите жалбата си като потребител са се провалили, Европейската процедура за искове с малък материален интерес може да е следващата ви стъпка.



# ЦЕЛИ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

## ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОЦЕДУРА ЗА ИСКОВЕ С МАЛЪК МАТЕРИАЛЕН ИНТЕРЕС Е ВИД СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА, КОЯТО:



се използва само за **трансгранични спорове**



се използва за искове на стойност **до 5000 евро** или **9779.15 лева**



**няма задължение** за ползване на адвокат



е предназначена **да бъде бърза** – писмена с изрично указани съкратени срокове за страните и съда

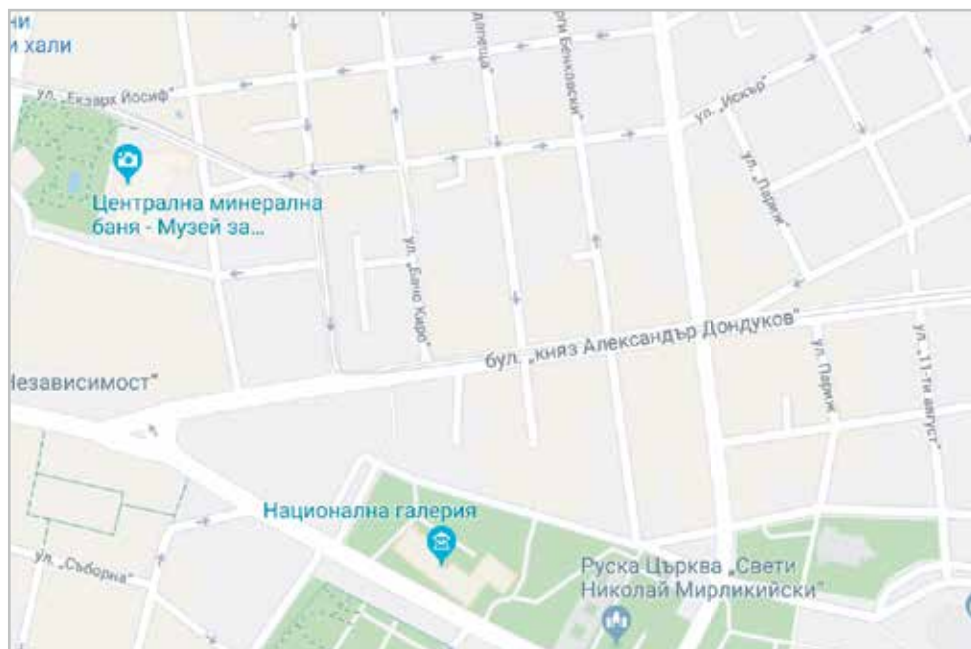


е предназначена да бъде **лесна за използване** – чрез въвеждане на формуляри за подаване на иска, отговор по него и актовете на съда



**не замества националните процедури**, което означава, че националните процедури продължават да съществуват и потребителят може да избира между двете процедури

# ЕВРОПЕЙСКИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНТЪР



Безплатна и персонална помощ за потребителите, които имат проблеми с трансгранични покупки в ЕС, Исландия или Норвегия.

**Европейският потребителски център (ЕПЦ)** България е част от мрежа от 30 Европейски потребителски центъра (**ECC-Net**), каквито има във всяка държава-членка на Европейския съюз, Исландия и Норвегия.



Ако пътувате в Европа или купувате стоки и услуги от друга държава-членка, Исландия или Норвегия, консултацията с нас може да ви спести време и пари и да ви помогне да избегнете проблеми!



## ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото ръководство е за българските потребители, които искат да подадат иск срещу търговец от друга държава-членка на ЕС. Европейската процедура може да се ползва само за трансгранични случаи в Европейския съюз, без Дания.

Съдът би следвало да е последната ви възможност. Преди да отидете на съд се свържете с търговеца и се опитайте да решите жалбата. Ако последното се провали, обмислете да използвате алтернативното решаване на спорове.

За допълнителни съвети и информация относно контакта ви с търговеца или какви действия можете да предприемете, моля свържете се с **Европейския потребителски център България – [www.ecc.bg](http://www.ecc.bg)**

Ако всички опити за разрешаване на жалбата ви се провалят, европейската процедура за искове с малък материален интерес може да бъде следващата ви стъпка. За да продължите с искането си, то трябва да бъде под **5 000 евро** и ще трябва да платите такса в съда, която можете да получите обратно, ако спечелите. Също така трябва да сте наясно, че няма гаранция, че съдът ще отсъди във ваша полза. Решението на съдията ще се основава на съответните доказателства, предоставени от вас и търговеца, с който сте в спор.



# ПОМОЩ ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНТЪР

**С цел да се насърчи европейската процедура за искове с малък материален интерес** сред европейските потребители и да им се помогне да използват този ефективен инструмент, Генерална дирекция „Правосъдие и потребителите“ на Европейската комисия е делегирала допълнителна функция на мрежата на европейските потребителски центрове (ECC-Net) - да информират потребителите за тази процедура и нейните възможности. По този начин можете също така да се свържете с Европейския потребителски център в България за допълнителна информация за това как да използвате европейската процедура за искове с малък материален интерес и да защитите вашите права на потребители (за повече информация вижте: <http://www.ecc.bg>).

Конкретната помощ по процедурата е безплатна, но не съставлява правна помощ, и се осъществява само по случаи, по които потребителят е опитал да реши спора чрез мрежата на Европейските потребителски центрове. Помощта за потребителите включва:

- предоставяне на формулярите
- съдействие за попълване на формулярите

# СЪДЕБНА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ В ЕС

**Когато възникне** трансгранично вземане и потребителят не може да получи плащане или изпълнение на задължение, може да е необходимо предприемането на правни действия. В този случай има различни процедури, които могат да бъдат използвани – европейската процедура за искове с малък материален интерес, европейска заповед за плащане, национални процедури и други. Ако възнамерявате да ползвате процедурата за искове с малък интерес или европейската заповед за плащане (ЕЗП) за получаване на обезщетение при презграничен спор, трябва първо да си отговорите на **два въпроса:**



**1** Дали вашият спор или случай е **трансграничен**, тъй като тези процедури се ползват само при трансгранични спорове, където поне една от страните не е установена в държавата, в която

се намира съдът и това се определя към датата на получаване на исковата молба от съда.



**2** **Къде да подадете исковата молба**

– трябва да определите както държавата-членка, така и кой съд е компетентен.

## КАКВИ ИСКОВЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ПОДАВАНИ?

**Процедурата** за искове с малък материален интерес може да се използва за повечето видове потребителски спорове, като например:



- **плащане** на парична сума
- **вреди**, произтичащи от дефект на стока
- искане за обезщетение от неизпълнен потребителски договор



- **връщане на парите от недоставени стоки** или върнати в рамките на периода на отказ при онлайн поръчки



- **обезщетение за поправка** или замяна на дефектна стока

- **връщане на парите при неоснователно** отказана рекламация или нерешена в разумен срок





# КОЙ ПЛАЩА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРОЦЕДУРАТА?

Принципно **страната, срещу която е произнесено решението**, плаща съдебните разноски на другата страна.

Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част.

## Разходи по изпълнението

На **потребителите се препоръчва** преди подаване на иска да проучат всички негови елементи, включително и дали си заслужава. Това включва разходите за процедурата, както и дали ответникът - търговец разполага с достатъчно средства да плати иска.

Потребителите трябва да имат предвид и че освен разноските по делото, ще трябва да платят и определени разходи за принудителното изпълнение на съдебното решение.



# ПОДАВАНЕ НА ИСК В СЪДА ОТ ПОТРЕБИТЕЛЯ

**Потребителят първо** следва да определи ясно основанието на иска и да приложи всички писмени доказателства, с които разполага и които ще послужат, за да подкрепят искането му.

## Първата стъпка е подаване на исковия формуляр

Процедурата за искове с малък интерес е формална и стартира с подаване на исков формуляр (А). Формулярът може да се получи от:

- **всеки съд**, който е компетентен да разглежда процедурата
- **офиса на Европейския потребителски център в България**
- **електронна версия на формуляр (А)** и на всички други формуляри по процедурата се намират на всички официални езици на ЕС. Те могат да бъдат намерени в европейския портал за електронно правосъдие - <https://e-justice.europa.eu>



## Как се попълва формуляра?

- **формулярът** съдържа подробни инструкции за попълване
- **персоналът на съда** е длъжен да оказва съдействие за попълването на формуляра, но това не представлява правна консултация
- **потребителят** може да получи помощ за попълването и от Европейски потребителски център, но това също не представлява правна консултация

Помощ и съвети за  
потребителите  
в Европа



Европейски потребителски център България

# В КОЙ СЪД СЕ ПОДАВА ИСКОВАТА МОЛБА?

**Потребителите имат възможност** да подадат молба в съда в държавата, в която живеят. Подробните правила и някои изключения относно компетентния съд се съдържат в **Регламент (ЕС) № 1215/2012** на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.

**Исковият формуляр** може да се изпрати по пощата, както и да се подаде на място в съда. Важно е да бъдат приложени всички писмени доказателства, подкрепящи искането, както и да се приложи документ за платена съдебна такса. Исковият формуляр и доказателствата трябва да бъдат на български език, когато се подават до съдилищата на територията на Република България.



## СРОКОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКА ПРОЦЕДУРА ЗА ИСКОВЕ С МАЛЪК ИНТЕРЕС?

**За да се гарантира**, че процедурата за искове с малък материален интерес е възможно най-бърза и икономична, в регламента се определят **максимални срокове за извършване на някои процесуални действия**: при получаване на стандартния си иск по процедурата съдът разполага с **14 дни**, за да го изпрати заедно с доказателствата на ответника. Ответникът трябва да представи стандартния си отговор пред съда в рамките на **30 дни**; отговорът на ответника трябва да ви бъде изпратен не по-късно от **14 дни**.

В случай че ответникът подаде насрещен иск, ще ви бъде даден срок от **30 дни**, за да изпратите отговора си. След като съдът получи всички тези документи, той трябва да реши в рамките на **30 дни** как ще продължи делото: дали вие и другата страна ще бъдете призовани на устно изслушване, дали ще бъде поискано да предоставите допълнителна информация или дали съдът ще събере сам липсващата информация. Във всеки случай съдът трябва да го направи не по-късно от **30 дни**. След като се предостави цялата необходима информация и се проведе изслушването, съдът трябва да вземе решение не по-късно от **30 дни**. След приключване на производството ще получите решението на съда, което ще подлежи на изпълнение не само в България.



# ЕТАПИ НА ПРОЦЕДУРАТА

## Стъпка 1

**Потребителят** попълва онлайн стандартен формуляр на европейски малък иск (**до 5 000 EUR**), наличен на портала - <https://e-justice.europa.eu>, на български език и на езика на ответника – продавача на стоката или доставчика на услугата в друга държава-членка на ЕС, плаща съдебната такса на компетентния съд в България.

## Стъпка 2

**Съдът проверява** дали искането на потребителя отговаря на изискванията и го изпраща на ответника (продавача или доставчика на услуги, намиращ се в другата държава-членка на ЕС) не по-късно от **14 дни**. Връчването на документи в чужбина обикновено отнема повече време.

## Стъпка 3

**Съдът се произнася** по връчването на европейската процедура и изчаква отговора на ответника или насрещния иск в рамките на срок от **30 дни**.

## Стъпка 4

**След получаване на отговора** или насрещния иск от продавача или доставчика на услуги към европейската процедура за малък иск, съдът го изпраща на потребителя в рамките на **14 дни**.

## Стъпка 5

След като **потребителят получи** насрещния иск от продавача или доставчика на услуги, той / тя трябва да представи отговора на насрещния иск до съда не по-късно от **30 дни**.

## ЕТАПИ НА ПРОЦЕДУРАТА

### Стъпка 6

**При получаване** на всички документи (искът, отговорът или насрещният иск, отговорът на потребителя на насрещния иск) съдът разполага с **30 дни**, за да проучи тези документи и да реши как да продължи по делото.

**Не по-късно от 30 дни** съдът:

- а) призовава страните, т.е. потребителя и продавача или доставчика на услуги за съдебно заседание,
- б) иска представяне на допълнителни документи,
- в) самостоятелно събира необходимата допълнителна информация.

### Стъпка 7

### Стъпка 8

**След приключване** на устните състезания или получаване на цялата необходима информация, съдът следва да вземе решение в срок от **30 дни**.

### Стъпка 9

**Ако не бъде подадена** жалба срещу решението на съда в срок от две седмици, съдът издава стандартно удостоверение относно изпълняемостта на решението си и го изпраща на потребителя заедно с решението.

### Стъпка 10

**След получаване** на решението на съда и удостоверението относно неговата изпълняемост, потребителят може да се обърне както към български, така и към чуждестранен съдебен изпълнител или други компетентни длъжностни лица от друга държава-членка на ЕС за принудително изпълнение, в случай че продавачът или доставчикът на услуги не се съобрази с решението доброволно.

## КАКВО МОЖЕ ДА НАПРАВИ ПОТРЕБИТЕЛЯТ СЛЕД ПОСТАНОВЯВАНЕ НА РЕШЕНИЕТО?

**Потребителят**, в чиято полза е постановено решението, имат възможност да предприемат действия по принудителното му изпълнение. Ето защо законодателството предвижда възможност съдебните решения да могат да бъдат изпълнявани в друга държава.

- процедурата по изпълнение **протича по същия начин**, както ако е било постановено в тази държава
- **няма специална** процедура
- **не е необходима декларация** за изпълняемост
- **не е необходимо да се посочва адрес** в тази държава или упълномощен представител
- **не се изисква** обезпечение

# Помощ и съвети за потребителите в Европа



Европейски потребителски център България

**За повече информация:**

[www.ecc.bg](http://www.ecc.bg)

**Европейски потребителски център**

гр. София, ул. "Бачо Киро" 14

[eccnet-bg@ec.europa.eu](mailto:eccnet-bg@ec.europa.eu)

02 986 76 72

Тази брошура е издадена по проект 8008244 - ECC-Net BG 2018, който е финансиран по проект ЕПЦ от Европейския съюз в рамките на Програма „Потребители“ (2014-2020).

Съдържанието на тази брошура представлява само гледната точка на автора и е негова лична отговорност. Тя не отразява гледната точка на Европейската комисия и/или Агенцията за потребители, здраве, земеделие и храни или друг орган на Европейския съюз. Европейската комисия и Агенцията не носят отговорност за съдържанието на брошурата.

Съфинансиран от  
Европейския съюз

